

Kritik ürün ve teknolojiler için yeni bir Ar-Ge zihniyeti şart

Türkiye'nin ilk milli askeri gemisi MİLGEM'e; global mukavemet, şok ve titreşim analizleri, sualtı patlama analizleri ve hava emiş sistemi tasarım ve analiz çalışmalarında katkı koyan FİGES AŞ.'nin Yönetim Kurulu Başkanı Dr. Tarık Ögüt, "Bursa'nın kendine çizebileceği çok yön olabilir. Hangi ürün veya ürün grubuna karar verilirse verilsin, savunma sanayinde başarı için Ar-Ge konusunda bir zihniyet değişikliğine ihtiyaç var" diye konuştu.

Savunma, havacılık ve otomotiv sektöründe konsept tasarımından, prototip imalatına kadar değişik alanlarda anahtar teslimi projeler üreten FİGES AŞ.'nin Yönetim Kurulu Başkanı Dr. Tarık Ögüt, savunma sanayi alanında kamu yatırımlarının yanı sıra bir süredir özel sektörün de bu işin içerisine yer almasıyla ilgili olarak "Bunun nedeninin sürdürülebilirlik olduğunu düşünüyorum. Örneğin deniz kuvvetlerine bakalım; Türkiye'nin milli imkânlarıyla geliştirilen ilk askeri gemisi olan MİLGEM, proje ve üretimiyle tamamen bir askeri tersane olan İstanbul Tersanesi'nde gerçekleştirilmiştir. Biliyorsunuz bu gemiden sekiz adet üretilecektir. İlk iki gemi İstanbul Tersanesi'nde, üçüncü gemiden sekizinci gemiye kadar olan gemilerin üretimi ise bir ihale sonucunda özel tersane olan RMK Tersanesi'ne verilmiştir. Projenin Ar-Ge süreci birinci gemi için İstanbul Tersanesi'nde tamamlanmış olduğundan, bundan sonraki gemiler için bir Ar-Ge çalışmasına gerek yoktur" dedi. FİGES'in de MİLGEM Projesi'nde; global mukavemet, şok ve titreşim analizleri, sualtı patlama analizleri ve hava emiş sistemi tasarım ve analiz çalışmalarını yüklediğini ve bunları başarıyla tamamladığını ifade

eden Tarık Ögüt, şöyle devam etti; "Bu projede yer aldığımızdan ötürü, 23 yıldan beri Bursa'da faaliyet gösteren şirketim adına büyük gurur duymaktayım. İstanbul-Tuzla'da yerleşik bir özel tersanemiz olan RMK Tersanesi, savaş gemilerinin geliştirilmesi ve üretimi konusunda yetkinlik ve tecrübe kazanmaktadır. RMK'nın yanı sıra askeri gemiler üretmekte olan DEARSAN, İstanbul Shipyard, ADİK, Yonca-Onuk, gibi diğer özel tersanelerimiz de mevcuttur. Bu olgu ise fiyat bakımından daha rekabetçi, kalite yönünden daha nitelikli olmayı beraberinde getirmektedir. Bu tersaneler dış pazarlarda savaş gemileri projelerini takip ederek ihracatı da zorlamaktadırlar. Türkiye, Pakistan'dan ilk savaş gemisi projesini almış bulunmaktadır. Bu projelerin devamı gelecek ve sürdürülebilirlik bu şekilde sağlanacaktır."

SAVUNMA SANAYİİ, MAKİNA SANAYİSİNİ DAHA DA GELİŞTİRECEK

Savunma ve havacılık sanayiinin, dünyanın her yerinde yüksek kalite talebi, kullandığı özel malzemeler ve yenilikçi tasarım beklentileri nedeniyle özel bir sektör olduğuna işaret eden Dr. Ögüt, savunma ve havacılığın, daima diğer sektörlerin öncüsü

konumunda bulunduğunu söyledi. Savunma ve havacılığın özellikle makine sektörünü, yüksek hassasiyetli ve özel yeteneklere sahip ürünler geliştirmeye ve üretmeye zorladığını da kaydeden Ögüt, bu şekilde Türk makine sanayisinin düzeyinin yükseleceğini ve ürünlerindeki katma değer artacağına inandığını belirtti. Savunma sanayindeki parça adetlerinin çok düşük sayıda olmasının, burada edilmesi gereken önemli bir husus olduğunu da vurgulayan Ögüt, diğer sektörlerde, özellikle de otomotivde adetlerin yüksek sayıda olup, üretim süreçlerinin buna uygun yapılandırıldığını dile getirdi.

ALT SİSTEMLERİ ÜRETMELİ VE TASARLAMALİYİZ

Ögüt, konuşmasını şöyle sürdürdü; "Savunma sistemleri; kara, hava, deniz ve silah sistemleri gibi gruplara ayrılmaktadır. Bursa'nın, otomotiv sektörünün merkezi olması nedeniyle sanayi alt yapısı kara araçlarının üretimine son derece müsaittir. Ancak, kara araçlarında Otokar ve FNSS gibi köklü firmaların bulunması, Bursa'da bu alanda bir şirket kurulmasından ziyade, sözü geçen firmalara alt-sistem tasarlamak

ve üretmek çok daha gerçekçi olacaktır. Ayrıca, Bursa'nın metal şekillendirme ve talaşlı imalat alanında yüksek nitelikli ve tecrübeli şirketlere sahip olması, savunma sanayii için kalıplar ve mekanik parçalar üretimine girmesi de yerinde olabilir. ODTÜ, Bilkent, Hacettepe ve Gazi üniversitelerinin teknoparklarında irili ufaklı çok sayıda yazılım firmalarının mevcut olması nedeniyle, Bursa'da savunma sanayii için yazılım alanında yatırım yapmanın ne derece doğru olacağı iyi düşünülmelidir. Ancak çok katmanlı ve yüksek nitelikli elektronik kart geliştirilmesi ve üretimi, savunma sanayi için büyük ihtiyaç olduğundan bu yönde bir yatırım yapmak daha mantıklı olabilir. Ancak, öncesinde mutlaka Savunma Sanayii Müsteşarlığı'nın (SSM) görüş ve önerilerinin alınmasında büyük yarar vardır."

ARGE KONUSUNDA BİR ZİHNİYET DEĞİŞİKLİĞİ LAZIM

"Türk savunma sanayinin, MİLGEM gibi özgün ürünler geliştirme ve üretme alanında henüz işin başında olduğunu söylemek çok yanlış olmaz. SSM'nin hedefi, bir savunma sisteminin tümünden en küçük parçasına, hatta entegre çiplerine ve malzemesine kadar her şeyini milli imkanlarla üretmek ve böylece her türlü ithalat kısıtlamalarından bağımsız olmaktır" diyen Ögüt, bu konudaki sözlerini şöyle sürdürdü; "Bursa'nın kendine çezebileceği çok yön olabilir. Hangi ürün veya ürün grubuna karar verilirse verilsin, savunma sanayinde Ar-Ge'nin 'olmazsa olmaz' olduğunu aklımızdan hiç çıkarmamalıyız. Savunma sanayii, cirosunun en az yüzde 5'ini Ar-Ge'ye ayıran bir sektördür. Bursa'nın bazı istisnalar dışında genel olarak bir üretim üssü olduğunu düşündüğümüzde, savunma sanayinde başarılı olması için Ar-Ge konusunda bir zihniyet değişikliğine gitmesi şarttır. Şirketlerin üst yönetimleri Ar-Ge'nin önemine inanmalı ve bunun gereğini yapmalıdırlar. Ancak Bursa'daki Ar-Ge personeli arzında önemli bir dar boğaz olduğu da dikkate alınmalıdır. Orta ve uzun vadede Uludağ Üniversitesi ve Bursa Teknik Üniversitesi bu konuda özel bir çaba

harcayarak savunma sanayinin geresininin duyduğu alanlarda uzman mühendisler, fizikçi ve kimyacılar yetiştirmelidir." Türkiye'de modern savunma sanayininin, yaklaşık 40 yıl önce Ankara'da ASELSAN'ın kuruluşu ile başladığını, bu durumu diğer vakıf şirketlerin izlediğini aktaran Ögüt, Ankara'nın bugün adeta bir savunma sanayii şehri olduğunu, Bursa'nın bu sektörde önemli bir payının olmamasının ise tamamen Ankara'nın konumu ile ilgili olduğunu bildirdi. Ögüt, tersaneler bir tarafa koyulduğunda, İstanbul'un da bir iki firma hariç savunma sektöründe önemli bir iddiasının bulunmadığını dile getirdi.

YOL HARİTASI İÇİN KÜMELENME MODELİ ÖNEMLİ

Bir savunma sanayii kümelenmesinin, Bursa'daki bu alanda yer alan mevcut kaynak ve yeteneklerin miktar ve niteliğinin ortaya çıkarılmasına yardımcı olacağını belirten Dr. Tarık Ögüt, "Elbette bir kümelenme girişiminde bulunmadan da arzu eden şirketler savunma sanayine iş yapabilirler ve bunun örnekleri bugün itibarıyla zaten mevcuttur. Ancak bir kümelenme ile Bursa için bir savunma sanayii stratejisi ve bir yol haritası oluşturulabilir. Firmamız ise ileri teknoloji alanında kendine çok özel konular seçecek ve bu alanlarda ticari ürünler geliştirerek bir Bursa firması olarak savunma sanayimizin güçlenmesine destek verecektir" dedi.

İLK MÜŞTERİMİZ ASELSAN'DI

FİGES AŞ'nin bir Ar-Ge ve ileri mühendislik firması olarak 1990 yılında kurulduğunu, savunma sanayininin de Ar-Ge'ye yoğun

olarak ihtiyaç duyulan özel bir sektör olduğunu hatırlatan Dr. Tarık Ögüt, "Bu nedenle, firmamızın ilk müşterisinin ASELSAN olması bir tesadüf değildir. Şirket ciromuzun bugün de yarısından fazlasının savunma sanayii firmalarından sağlanması, bu eğilimin değişmeden devam etmekte olduğunu göstermektedir. Firmamız tarafından 90'lı yıllarda bu sektöre verilen analiz hizmetlerine son yıllarda mekanik tasarım ve üretim hizmetleri de eklenerek anahtar teslimi proje verme aşamasına gelinmiştir. Firmamız, bir Ar-Ge şirketi olması nedeniyle tasarımdan, prototip aşamasına kadar hizmet vermektedir. Seri imalata geçmek, firmamızın stratejik planları kapsamında değildir. Ancak, savunma sanayii için kritik ürün ve teknolojiler geliştirmek ve üretmek firmamızın bugün olduğu gibi gelecekte de ana hedefleri arasında olacaktır" diye konuştu. Tarık Ögüt, savunma sanayine yönelik Ar-Ge hizmetlerini her geçen gün daha geniş kapsamda ve derinlikte vermeyi amaçlamalarının yanında, savunma sistemlerinin alt sistemleri arasında bulunan bazı kritik ürünlerin geliştirilmesi ve üretimine talip olmanın, FİGES'in öncelikli hedefleri arasında geldiğine de değindi.

GÜNDEMDEKİ PROJE: YENİ TİP DENİZALTI

FİGES'in savaş gemileri alanında MİLGEM'den sonra DEARSAN Tersanesi tarafından imalatı yapılan Yeni Tip Karakol Botu, İstanbul Shipyard tarafından üretilmekte olan MOSHIP ve RATSHIP gemilerinin mühendislik hesaplarını tamamladığını da açıklayan Dr. Tarık Ögüt, "Halen üzerinde çalışmakta olduğumuz önemli bir proje, HAVELSAN için yürütmekte olduğumuz Yeni Tip Denizaltı'nın Manevra ve Dalış Simülatörü'nün Ar-Ge'sidir. Bu projede firmamız ODTÜ Teknokent'te yerleşik bir yazılım firması olan Simsoft firması ile birlikte çalışmakta ve İTÜ Gemi İnşaat Fakültesi'nden gemi hidrodinamiği konusunda danışmanlık hizmeti almaktadır" ifadelerini kullandı.